

Södra innerstaden  
Jan Inghe/GB  
Tfn 785 73 73

1988-11-21

Dnr 822-8454-85

Förslag till detaljplan för  
kv Fatburen m m  
(del av Södra stationsområdet)  
inom stadsdelen Södermalm  
i Stockholm,  
Dp 8454.

#### HANDLINGAR

Planens fullständiga handlingar består av plankarta med illustrationer, planbestämmelser, planbeskrivning, genomförandebeskrivning.

#### PLANENS SYFTE

Planen syftar till att möjliggöra utbyggnaden av Södra stationsområdets östra del; Fatbursparken, HSB:s bågformade bostadsbebyggelse samt en ny bebyggelse längs Medborgarplatsens västra sida, med undantag för det tidigare planerade höghusprojektet.

#### FÖRUTSÄTTNINGAR

##### Planområdet

Planområdet omfattar den föreslagna Fatbursparken, de föreslagna kvarteren Fatbursbågen och Fatburen, Medborgarhuset, Medborgarplatsen, Lillienhoffska palatset samt del av kvarteret Dykärret Större. Dessutom omfattas del av Folkungagatan, del av Västgötagatan samt ett antal nya lokalgator. Slutligen ingår ett trafikområde för SJ:s stambana. Området begränsas av Högbergsgatan, del av kvarteret Dykärret Större, Björngårdsgatan, kvarteren övre och nedre Fatburen, Fatburs brunngata, kvarteret Fatburssjön, kvarteret Nattugglan, Götgatan, Noe Arksgränden, samt kvarteret Göta Ark.

##### Gällande stadsplaner

Detaljplaneförslaget innebär ändring av delar av sju gällande stadsplaner. Planförslaget innebär dessutom att åtta andra gäl-

lande stadsplaner släcks ut och ersätts av föreliggande detaljplan. I nedanstående tabell anges vilka planförslag som berörs:

Planförslag som ändras:

<u>Namn</u>		<u>Fastställd</u>	
P1 7280	Göta Ark och Nederland mm	Regeringen	82-02-04
P1 7900	Nattugglan mm	Lst	81-05-27
P1 7542	Nattugglan och Ölbryggaren mm	Lst	77-03-02
P1 5389	Södermalm mm	KM	59-12-30
P1 3200 A (del 1)	Södermalm mm	KM	49-04-16
P1 2980	Södermalm mm	KM	44-09-08
P1 472	Mätningssmannen mm	KM	30-01-16

Planförslag som släcks ut:

P1 3976	Dykärret Större mm	ÖA	52-04-01
P1 2286	Södermalm mm	KM	40-08-01
P1 2237	"	KM	39-04-04
P1 1824	"	KM	38-01-21
P1 1660	"	KM	37-06-04
P1 1659	"	Kungl brev	36-05-29
P1 1251	Dykärret Större mm	KM	33-07-21
P1 896	Nattugglan mm	KM	31-05-29

Befintliga förhållanden

Planområdet omfattar del av Stockholm Södras f d godsbangård. Området är i denna del flackt och ligger i huvudsak på nivån +17,5 m. Norr om denna del går stambanans gamla och nya sträckning i skärningar till två olika tunnelinslag på nivån ca +10 m. Nivåskillnader mellan spårområdet och omgivande markyta upptas av omfattande bergsskärningar och murpartier. Norr om spårområdet stiger marken upp mot Högbergsgatans nivå på ca +24 m. Kring spårområdet finns en omfattande befintlig vegetation som delvis utgörs av en äldre järnvägspark.

Söderledens biltrafiktunnel utgör i öster gräns mot planrådets högre del där området kring Medborgarplatsen ligger på nivån ca +24,5 m. Nivåskillnaden utgörs av en ca 7 m hög mur längs vilken Söderledens provisoriska avfartsramp löper.

Inom själva stationsområdet finns endast befintlig bebyggelse i form av en f d stinsbostad "Södra bangårdshuset". I områdets norra del ingår äldre befintlig bostadsbebyggelse samt byggnaden "Konung Oskar I:s minne" uppförd år 1873-75. I områdets östra del ingår "Lillienhoffska palatset", uppfört åren 1668-70, samt Medborgarhuset byggt under åren 1936-39. Under Medborgarplatsens torgyta finns en större garageanläggning med drygt 200 bilplatser.

Befintliga tekniska anläggningar utgörs utöver redan omnämnda, av en huvudavloppsledning i Södermalmsallén och av en större avloppsledning i spårområdet. Till spårrådets ledning ansluter även ett större ledningsområde från kvarteret Göta Ark:s västra del.

Områdets markförhållanden utgörs i begränsad del av berg som går i dagen norr om spårområdet. I övrigt består marken till stor del av lera och fyllnadsmassor. I dessa delar är djupet till fast mark, maximalt ca 40 m. Grundvattenytan ligger i områdets södra delar upp till ca +15,5 m men är lägre under det befintliga spårområdet.

#### ÖVERSIKTLIGA PLANFÖRHÅLLANDEN

För planområdet gäller programmet och områdesplanen för Södra stationsområdet 1984. Där regleras markanvändning, utnyttjande, planstruktur och väsentliga programpunkter för den fortsatta detaljplanläggningen.

Programmet anger att Fatbursparken anläggs på platsen för den forna Fatbursjön. Söder om parken uppförs ett bågformat bostadshus bl a för att avgränsa parken från Konsum Stockholms fabriksbyggnad. Mot Medborgarplatsens västra sida förläggs tre nya byggnader; ett högt hus, en saluhall och ett föreslaget polishus.

Områdesplanen har reviderats för Södra stationsområdets östra delar i mars 1986. Revideringen berör såväl utformningen av HSB:s bågformade bostadshus som nybebyggelsen mot Medborgarplatsen. Bl a har det föreslagna polishuset ersatts av ett kontorshus. Byggnadsnämnden har också i januari 1986 beslutat att det i områdesplanen redovisade utredningsområdet ej skall bebyggas öster om Björngårdsgatan.

#### Övrigt

Byggnadsnämnden har avgränsat Stockholms malmar som sådan värdefull miljö, med avseende på färgsättning.

Syftet är att en byggnads yttre skall ges en sådan utformning och färg, som stads- eller landskapsbilden fordrar och som är lämplig både för byggnaden som sådan och för en god helhetsverkan. Inom ett bebyggelseområde som utgör en värdefull miljö skall dessutom särskild hänsyn tas till områdets egenart.

Riksantikvarieämbetet har angivit Stockholms innerstad som riksintresse för kulturminnesvården. För föreliggande detaljplaneförslag kan detta endast avse nybebyggelsens lämpliga anpassning till 1800-talets stadsplanestruktur, hushöjder och gatubredder.

PLANFÖRSLAGET Dp 8454.

#### Markanvändning och utnyttjande

Planförslaget Dp 8454 omfattar Fatbursparken med en yta på ca 2,9 ha. Genom Fatbursparken redovisas ett område för trafikändamål för stambanan. Kring Fatbursparkens södra del inryms större delen av HSB:s markanvisningsområde; "bågen" och "kuberna" för bostadsändamål. Del av HSB:s markanvisningsområde ingår i tidigare upprättad stadsplan, kv Fatbursstranden m m, Pl 8453. Mot Medborgarplatsen redovisades i det tidigare remissbehandlade planförslaget tre byggnader för verksamheter, i huvudsak kommersiellt ändamål.

Ett högt hus för blandade verksamheter, en saluhall och ett kontorshus. Höghusprojektet har nu utgått ur det föreliggande planförslaget. Detta projekt avses att senare i revidad form drivas vidare som ett eget planärende. Planförslaget omfattar dessutom Medborgarplatsen, Medborgarhuset, Lillienhoffska palatset och ett antal befintliga bostadsfastigheter längs Högbergsgatan. Slutligen ingår Konung Oskar I:s minne som nyttjas av landstinget.

Planförslaget innehåller ca 30.000 kvm BTA för produktion av nya bostäder och bostadskomplement samt ca 24.500 kvm BTA för olika former av verksamheter. Det tidigare planerade höghusprojektet inrymde ca 28.000 kvm BTA. Totalt innebär detta ett markutnyttjande på ca 660 re/ha inom den del av planområdet som tillhör Södra stationsområdet så som det avgränsats i områdesplanen. Medborgarplatsen och angränsande befintlig bebyggelse ingår ej i denna beräkning av markutnyttjandet.

För Södra stationsområdet som helhet anges i områdesplanen ett genomsnittligt markutnyttjande av 825 re/ha. I angränsande planområde för kv Fatbursstranden P1 8353 redovisas ett markutnyttjande på 1.125 re/ha då inga parkytor ingår i detta planområde. I föreliggande planförslag ingår Södra stationsområdets största parkyta varför markutnyttjandet är i motsvarande grad lägre.

#### Plan- och byggnadsutformning

Planförslaget innehåller en serie av offentliga stadsrum med varierande funktion och utformning.

Medborgarplatsen utgör en av Stockholms största platsbildningar och är Södermalms mest centrala plats. Platsen fick sin nuvarande utformning i samband med Medborgarhusets tillkomst. Planförslaget innebär att platsen sluts på sin västra sida genom en ny bebyggelse. Platsen blir därigenom i öster, söder och väster avgränsad av omgivningens strikta kvartersmönster och enhetliga bebyggelseutformning. Mot norr löses platsen upp genom Södra bergens framträngning och varierande bebyggelseutformning. Genom en från platsen centralt placerad öppning i den nya bebyggelsen leder en ny passage och axel mot stationshusets fond vid Swedenborgsgatan. Platsen föreslås bibehållas som ett centralt stadstorg mot vilket entréer till omgivande offentliga byggnader orienteras. Platsen har en beläggning med kostsam granit i ruttmönster. Vidare finns granitpollare, speciella armaturer o s v. Denna ursprungliga utformning bör återskapas.

Fatburstrappan utformas som en passage mellan saluhallen och det blivande kvarteret Fatburshöjden som förbinder Medborgarplatsen med Fatbursparken. I passagen upptas ca 7 meters nivåskillnad mellan dessa båda stadsrum. Passagen föreslås utformas med ett huvudplan på nivån +21 m som har anslutande trappor i sina båda ändar. Dessutom föreslås att Medborgarplatsens torgplan förlängs in i passagen på nivån +24,5 m. Trappförbindelsen kompletteras med rulltrappor eller hissar i kvarteret Fatburshöjden. Under gångplanet anordnas bl a plats för bilangöring och inlastning. Fatburstrappan föreslås övertäckas med en lanternkonstruktion för att ytterligare markera funktionen som passage mellan två

betydelsefulla stadsrum. Passagen skall dock vara öppen i sina båda ändar dygnet om. Norr om kvarteret Fatburshöjden redovisas en ramp för bl a cykeltrafik som komplement till Fatburstrappans trappanläggningar.

Fatbursparken utgör planförslagets mest betydelsefulla nyskapade stadsrum. Parken utgör det "gröna" komplementet till Medborgarplatsens hårdgjorda stadsrum. Parkens placering sammanfaller väsentligen med läget för den igenfyllda sjön Fatburen. I öst/västlig riktning delas parken av axeln från Medborgarplatsen till stationsentrén vid Swedenborgsgatan. Söder om axeln avgränsas parken av HSB:s halvcirkelformade bostadsbyggnad i åtta våningar. Genom bågens kvadranter leder passager bl a till Södermalmsallén. Parken är "öppen" mot norr - mot områdets få befintliga kvalitéer. Här finns den topografiskt intressanta framträngningen av kvarnberget, den upp vuxna vegetationen, den karaktäristiska söderbebyggelsen, järnvägsravinerna o s v.

Väster om Fatbursparken leder så en likaledes ca 20 m bred öppen passage upp mot Swedenborgsgatan och stationsplatsen. Denna passage ingår i angränsande planområde, kvarteret Fatbursstranden m m. Pl 8453.

Bågen i parkens södra del har flera skäl; dess runda form koncentrerar upplevelsen mot centrum - trots parkens samtida öppenhet mot norr och ger en förstärkt upplevelse av en avgränsad platsbildning. I bågens centrum anläggs en vattenanläggning som symbol för den forna sjön Fatburen. Bågen avskiljer parken från Konsum Stockholms charkuteri-fabriks baksida men ger de flesta lägenheterna utblickar åt sidorna. Bågen är tunn - lägenheterna är genomgående. Dessa båda påbörjade teman - den anlagda nyskapade formella parken i söder omgärdad av bågbebyggelsen och den befintliga, upplösta vilda parken i norr har förstärkts vid parkens utformning.

Fatbursparkens utformning har varit föremål för en speciell arkitektävling. Det vinnande förslaget "Apollon & Dionysos" upprättat av White arkitekter vidareutvecklar dessa tidigare påbörjade planteman. I söder anläggs en trädallé och grädängar som anslutning mot bågen. Högre träd markerar visuellt bågens öppningar. En ny kompletterande riktning genom parken markeras i form av en diagonal passage från bågens öppning mot Södermalmsallén till Banbrinken. En större gräsplan anläggs i parkens södra del för lek och spel. Den öst/västra axeln är nertonad till ett stråk genom en välvande lund och kompletteras med ett separat cykelstråk i parkens norra del. I norr är järnvägsravinen bevarad, förstärkt och markerad genom kompletterande murar. I parken utgör också skulpturer, en fontän och stensättningar symboler för naturelement som i sin verkliga form inte ryms i den täta staden eller för platsens äldre historia.

## Bebyggelsens utformning och innehåll

### Bågen och kuberna

Bågen utformas som en fullständig halvcirkel med 11,5 m husdjup och åtta våningars höjd. Genom bågens kvadranter leder diagonala gång- och cykelstråk i portiker ut mot kvarteret Fatburens ytterhörn. I dessa kvartershörn uppförs två likaledes åtta våningar höga punkthus för att förankra projektet i den omgivande kvartersstrukturen. Även dessa byggnadskroppar utformas med diagonala portiker. Bågen förses med en källarvåning samt med en entré-våning för butiker, verksamheter, daghem och bostadskomplement. Projektet inrymmer ca 250 lägenheter varav ca 190 förläggs till bågen och ca 60 till de båda kuberna. Lägenhetsfördelningen är ca 37% ≤ 2 r o k, 33% 3 r o k, och 31% ≥ 4 r o k. Bågen innehåller större genomgående lägenheter samt mindre enkelsidiga som orienteras enkelsidigt mot parksidan. Kuberna innehåller fyra lägenheter per våningsplan som alltid förläggs över hörn. På grund av störningar från Konsum Stockholms charkuterifabrik föreslås att delar av första våningsplanet i bågen samt kuberna i sin helhet temporärt nyttjas för kontor. På plankartan har därför angivits en speciell (K1) och (K) beteckning. Innebörden beskrivs mer detaljerat i bifogad genomförandebeskrivning.

Bågen avgränsar Södra stationsområdets mest betydelsefulla ny-skapade stadsrum. Mycket stora krav ställs därför på byggnadens gestaltning och fasadutformning. Den nu redovisade utformningen med en klassisk tredelning i vertikalled och arkitektoniska motiv som rör över flera våningsplan uppfyller dessa krav. Projektet avses uppföras med för bostadsproduktion ny betongelementteknik. Därvid kommer det faktiska detaljutförandet att spela en avgörande roll för projektets samlade resultat. Stadsbyggnadskontoret avser att följa projektets detaljprojektering noga och att tillsammans med byggherren redovisa detta resultat i ett särskilt miljöprogram som upprättas som komplement till detta detaljplane-förslag.

### Kvarteret Fatburshöjden

I områdesplanen redovisas ett högt hus som avslutar Fatburs-parkens bågformade bebyggelsemotiv mot norr. Områdesplanens utformning är i denna del resultat av en år 1985 genomförd arkitekttävling. Fastighetsnämnden har 1987-11-03 beslutat anvisa projektet till FABEGE AB samt angivit vissa direktiv för byggnadens innehåll och utformning. FABEGE har för sin del beslutat driva projekteringen vidare i form av parallella uppdrag till sex olika arkitekter. Stadsbyggnadskontoret och fastighetskontoret har tillsammans med FABEGE upprättat ett program för dessa uppdrags genomförande som redovisats i byggnadsnämnden och fastighetsnämnden i december 1987. De parallella uppdragen genomförs under tiden 1987-12-02 till 1988-11-01. I programmet preciserar bl a de planmässiga förutsättningarna för uppdragens genomförande. I programmet redovisas samma plan- och programförutsättningar som i det tidigare remitterade detaljplane-förslaget S-Dp 8454. Projektet har nu undantagits ur föreliggande detaljplane-förslag och avses att senare drivas vidare som ett separat planärende. Det finns inte heller längre politisk majoritet för att genomföra

projektet i sin nuvarande form. Inom det nu redovisade detaljplaneförslagets ram löses dock anslutningen till omgivande projekt.

### Saluhall

Saluhallen bildar tillsammans med kommande bebyggelse i kvarteret Fatburshöjden Medborgarplatsens nya rumsliga avgränsning åt väster. Läget vid den offentliga platsen motiverar att saluhallen ges en sådan utformning att den likaledes offentliga verksamheten uttrycks i byggnadens form och inre uppbyggnad. Hallen föreslås därför utformas som en klassisk saluhall med ett stort inre rum med överljus. Hallens butiksplan förläggs i Medborgarplatsens nivå +24,5 m och nås via en huvudentré mot Medborgarplatsen. Under detta butiksplan inryms lager och butiker mot Fatburstrappan på nivån +21 m. Planet på Västgötagränds nivå ca +17,5 m nyttjas för inlastning, lager och teknikutrymmen. Inlastning, lager och parkering förläggs också till planen +14,2 m och +11,6 m. Saluhallsbyggnaden har givits samma nivå mot Medborgarplatsen som bebyggelsen i kvarteret Fatburshöjden och bågen d v s ca +40,7 m. Härigenom kan platsens västra sida få den samordnade byggnadsutformning som krävs. Detta betyder att byggnaden får fem normala våningsplan över platsens nivå. Själva saluhallen föreslås utformas kring en ca 20 m hög hall eller rotunda. Övriga våningsplan kring denna rotunda föreslås nyttjas till för hallen kompletterande verksamheter t ex för servering samt för kontor. Byggnaden beräknas inrymma ca 7.500 kvm BTA. Saluhallen föreslås kompletteras med salustånd på Medborgarplatsens torgyta. Mindre paviljonger föreslås uppföras mellan Medborgarhuset och kontorshuset som förråd för dessa salustånd. Även nödvändig utrustning för sophantering kan här inrymmas.

### Kontorshuset

Planförslaget innehåller en byggnadsrätt för ett nytt kontorshus väster om Medborgarhuset. Byggnaden har en kvadratisk form med en diagonalt placerad ljusgård som föreslås överglasas. Byggnadens östra del inrymmer en uppfartsramp från Söderleden till Folkungagatan. Rampens tak gör att byggnadens entré mot Medborgarplatsen förläggs till nivån +28,5 som via en yttre trappa och hiss förbinds med platsen. Byggnaden ges också en entré mot Södermalmsallén/Västgötagatan. Planförslaget medger att byggnaden ges samma taklifthöjd som Medborgarhuset d v s +46,15 m. Detta innebär 7 våningar över Medborgarplatsens nivå. Byggnaden beräknas inrymma ca 17.000 kvm BTA. Saluhallen och kontorshuset får förbindas med en portikbyggnad samt sammanbindas i samtliga plan under nivån +24,5 m. Härigenom kan de båda byggnaderna samordnas med genomgående butiksplan, lager, parkering och angöring.

### Befintlig bebyggelse

Planförslaget omfattar viss äldre befintlig bebyggelse i kvarteret Dykärret Större. Befintlig bebyggelse bevaras. Planförslaget möjliggör upprustning av fastigheterna Södermalm 7:60 och Dykärret Större 7 och 16 vid Högbergsgatan.

### Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Stockholms stadsmuseum har utfärdat skyddsbestämmelser för Medborgarhuset, Lillienhoffska palatset, Södra bangårdshuset, Oscar I:s minne och bostadsfastigheten Södermalm 7:60 som utgör befintlig kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Skyddsbestämmelserna innebär bl a att byggnaderna inte får rivras samt att exteriören inte får förvanskas. Den övriga innebörden anges i planbestämmelserna.

Medborgarhuset uppfördes efter beslut i Stockholms stadsfullmäktige 1935. Invigningen skedde 1939. Byggnaden inrymmer bl a ett större inomhusbad, gymnastiksal och stadsbibliotek. Flera rum har inretts med byggnadsdetaljer från rivna hus vid Söderleden. Den s k "Ljunglöfska salongens" inredning härrör från ett hus vid Sveavägen. Fasaderna är tegelklädda och taket är lagt med kopparplåt. En 1600-talsportal är uppsatt på byggnadens nordfasad.

Lillienhoffska palatset, Götgatan 48 vid Medborgarplatsen tillhör de palats som uppfördes under 1600-talet då rikets förvaltning centraliserades till Stockholm. Huset uppfördes omkring 1670 efter ritningar av arkitekten Johan Tobias Albinus för byggherren Joachim Pötter-Lillienhoff. Av den forna stora trädgården återstår idag en mindre planterad trädgårdsyta. Vid en ombyggnad under 1700-talets slut fick taket sin nuvarande utformning. Byggnaden var fram till 1700-talets mitt bostadshus. Mellan 1745-1888 var huset upplåtet som Katarina fattighus. Ombyggnader företogs på 1930- och 60-talen. På 1970-talet renoverades fasaden liksom den praktfulla inredningen från 1600-talet i husets paradvit på bottenvåningen. Byggnaden inrymmer idag huvudsakligen kontor och restaurang i källarplanet. Bostäder finns också. Byggnaden har en för 1600-talet karaktäristisk fasadarkitektur med slätputsad muryta, pilastrar och festonger. Fönstren är spröjsade och en fritrappa leder upp till entrén. Bottenvåningens rum har högklassig inredning från 1600-talet med skulpterade stucktak, dekormålade dörrar, paneler och dekorerad vägg mot paradsängkammarens alkov.

"Boställshuset", Södra bangårdshuset, Bangårdsgatan 14, uppfördes 1859 efter SJ:s standardritningar som tjänstebostad för anställda vid SJ. Fasaderna är klädda med rött tegel och har listverk i grå puts. Fönstren är spröjsade. Taket är plåttäckt. Byggnadens exteriör är väl bibehållen sedan byggnadstiden.

Vid Björngårdsgatan 23-25 uppfördes 1873-75 sjukhemmet Oscar I:s minne. Huvudbyggnaden i två våningar ligger indragen från gatan och har två framspringande flyglar. Förgården sluts med ett järnstaket mot gatan. Gården är lagd med kalkstensplattor och är planterad. Anläggningens baksida upptas av en stor planterad trädgård med gräsmattor och grusgångar och ett lusthus.

Fasadernas rika arkitektur är välbevarad sedan byggnadstiden. Fasaderna är slätputsade och avfärgade i gul ton. Sockeln består av grå granit. Taket är lagt med svart målad plåt som har dekorativa detaljer. Byggnadens planlösning är symmetrisk. Husets mitt upptas av en stor salong. Kyrksalen är entresolerad men dess övre parti på våning 1 tr har kvar ursprunglig dekorativ inredning med



synliga takstolar och överljusfönster. Viss äldre inredning finns också bevarad särskilt i entré och korridorer.

Södermalm 7:60, Högbergsgatan 49. Bostadshuset uppfördes i sten mellan 1701 och 1711. Vindsvåning tillkom 1845. Under 1860-talet avstyckades större delen av tomten för järnvägstunneln. 1898-1907 byggdes huset till i väster med två fönsteraxlar och påbyggdes med en våning. Fasaden är slätputsad och avfärgad i gul ton. Lägenheterna bevarar inredning av god klass från skilda tider.

#### BOSTADSKOMPLEMENT OCH LOKALER

##### Barnstugor

I bågens båda skänklar skall inrymmas två barnstugor om vardera 2 avdelningar. Dessutom skall inrymmas två lägenhetsbarnstugor. Barnstugorna skall ha utsläppsgårdar med direktentréer. Dessutom förläggs större avgränsade lektyor i Fatbursparken.

##### Lokaler

I bågens bottenvåning inryms även lokaler för butiker och verksamheter.

I saluhallen och kontorshuset utformas ett sammanhängande butiksplan på nivån +24,5 m d v s Medborgarplatsens nivå. Även planet +21,0 m d v s Fatburstrappans nivå kan utformas så att butikslokaler till viss del inrymmas.

##### Trafik och parkering

Under Medborgarplatsens västra del går Söderleden fram som en biltrafiktunnel med fyra körfält. Väster om leden redovisas i planförslaget en ny avfartsramp till Folkungagatan. Rampen ingår som del i byggnadskonstruktionerna för de tre nya byggnaderna vid Medborgarplatsens västra sida.

Planområdet trafikförsörjs från Fatburs Brunngata, Västgötagränd, Medborgarplatsen, Högbergsgatan och Björngårdsgatan. Bågen och kuberna nås med biltrafik dels från Fatburs Brunngata dels från Västgötagränd. Dessutom anläggs ytor för framkörning på kvartersmark på bågens södra sida. Dessa ytor skall klart avgränsas från gång- och vistelseytor för att förhindra olämplig biluppställning. För bågens och kubernas lägenheter beräknas ett parkeringsbehov om ca 75 platser efter normen 0,28 parkeringsplatser/lägenhet. Dessa inryms i tidigare projekterade garageanläggningar i angränsande planområde i kvarteret Fatburen nedre och undre del av Fatburs Långgata. (I denna anläggning som byggs av HSB inryms totalt ca 120 platser).

Söder om bågen och kuberna utgör del av f d Folkungagatan kvartersmark för distributionstrafik till Konsum Stockholm charkuterifabrik. Denna verksamhet är störande för sin omgivning. På plankartan anges att dessa störningar ej får överstiga 65 dBA dygnsekvivalentnivå vid kvartersgräns.

Bebyggelsen i kvarteret Fatburshöjden trafikförsörjs från Västgötagränd. En speciell angöringsplats anordnas under Fatburstrappan på nivån ca +17,5 m. Från denna nås även kvarterets parkeringsanläggning. Via en ramp från Västgötagränd nås också en gemensam inlastning på nivån +13,0 m under Fatburstrappan. Denna samutnyttjas av detta kvarter, saluhallen och kontorshuset. Rampen skall byggas in för att undvika bullerstörningar mot angränsande bostadsbebyggelse.

Även saluhallen och kontorshuset trafikförsörjs från Västgötagränd. Dessa byggnader utformas med gemensam inlastning och parkeringsanläggning. Denna utförs i tre plan och beräknas totalt inrymma ca 160 platser. Totalt beräknas byggnadernas egna kontorsverksamheter generera ett parkeringsbehov på ca 100 platser efter normen 5 bilplatser per 1.000 kvm BTA.

Som komplement till dessa trafikplaneringar redovisas en framkörnings slinga på Medborgarplatsen för personangöring till kvarteret Fatburshöjden, saluhallen, kontorshuset och Medborgarhuset. Denna slinga är bl a nödvändig för att nå byggnadernas huvudentréer för handikappfordon. Slingan skall avgränsas med pollare och kedjor för att förhindra olämplig parkering och biltrafik på övrig torggata. Medborgarplatsen skall i övrigt i sin helhet vara fri från biltrafik och parkering. Under Medborgarplatsens torgyta inryms ett större befintligt garage med ca 200 bilplatser. Av dessa nyttjas ca 170 platser för personbilar i form av boendeparkering och arbetsplatsparkering. Denna del av garaget omfattar två våningsplan. En mindre del av garagets yta har högre våningshöjd och omfattar bara ett våningsplan. Denna del nyttjas för uppställning av Konsum Stockholms distributionslastbilar.

Del av detta garage bör istället nyttjas för korttidsparkering för besökande till offentliga verksamheter i byggnader kring Medborgarplatsen. På plankartan illustreras därför en ny trappförbindelse från garaget till Medborgarplatsens torgyta.

I kvarteret Dykärret större finns en provisorisk parkeringsplats som föreslås överföras till parkmark. Befintliga fastigheter längs Högbergsgatan skall i sin helhet trafikförsörjas från denna gata.

#### Kollektivtrafik

Planområdet kollektivtrafikförsörjs via pendeltågsstationen Stockholm Södra och av två tunnelbanegrenar med stationerna Medborgarplatsen och Mariatorget. Dessutom finns flera busslinjer längs Swedenborgsgatan och Götgatan.

I Medborgarhuset inryms en uppgång från Medborgarplatsens T-banestation som vetter mot Folkungagatan. Biljetthallen bör kompletteras med en ny uppgång som orienteras mot Medborgarplatsen och som är handikappanpassad.

#### Gång- cykeltrafik

Medborgarplatsen föreslås huvudsakligen, återskapas till ett gångtorg med viss begränsad bil- och cykeltrafik. Från platsen utgör Fatburstrappan början på det nya huvudgångstråket mot Fatbursparken och stationshuset vid Swedenborgsgatan. Fatburstrappan

upptar nivåskillnader på ca 7 m och föreslås därför kompletterad med rulltrappor eller hissar. Norr om det höga huset redovisas en kompletterande ramp för bl a cykeltrafik. Fatbursparken skall utformas för anslutande förbindelser för gångtrafik genom bågens kvadranter till bl a Södermalmsallén. Dessutom skall förbindelser anordnas från parken till Högbergsgatan. Cykelförbindelsen anordnas separat i parkens norra del.

Södermalmsallén förlängs i planförslaget fram till Folkungagatan. Norr om Konsums lastgata är parken bara 4-6 m bred och utformas som en trädplanterad gångväg. Stråket avskiljs från lastgatan av ett staket eller spalje. Mellan Västgötagatan och Folkungagatan föreslås en ny trappanläggning som byggs samman med ny ventilationsanläggning och avfartsramp från Söderleden.

#### Buller och ventilation

Inom planområdet finns störningar från Konsum Stockholms charkuterifabrik samt från järnvägstrafiken. Dessa frågor behandlas i tillhörande genomförandebeskrivning.

#### TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

##### Brandvägar

Gångvägsnätet i Fatbursparken skall vara möjligt att nyttja för brandfordon längs bågens norrfasad. Brandvägen nås bl a från Fatburs Brunngata. Brandfordon skall även kunna nå SJ:s spår-område via Björngårdsgatan och ny ramp.

##### Uppvärmning

Planområdet avses anslutas till kommunens fjärrvärmenät.

##### Sopsug

Bågen och kuberna skall anslutas till en gemensam sopsuganläggning som är byggd mellan kvarteren Truman och Vattenpasset, söder om Magnus Ladulåsgatan. Saluhallen och kontorshuset förses med egen sophämtning då dessa byggnader alstrar stora mängder sopor som ej är lämpliga för sopsuganläggningen.

##### Elnätstationer

På plankartan redovisas placeringen av två nya elnätstationer. Dessa ingår i projektets byggnader. Dessutom redovisas en befintlig elnätstation i kvarteret Göta Ark som även avses försörja det höga huset.

##### Ledningar

Nödvändiga stråk för underjordiska allmänna ledningar på kvartersmark har markerats på plankartan.

Grundvatten

För planområdet gäller att lokalt omhändertagande av dagvatten bör förutsättas för att förhindra en sänkning av befintlig grundvattenyta. För planområdets södra del gäller lägsta tillåtna nivå för dränerande ingrepp är +15,5 m. Nivån får underskridas om arbetet och byggnaden utformas på sådant sätt att skadlig grundvattensänkning inte sker, vare sig tillfälligt eller permanent. Nödvändiga åtgärder och kontrollprogram skall redovisas i särskild utredning. Inom planområdets norra del utgör nivån +9,5 m lägsta tillåtna nivå för dränerande ingrepp.


## SAMMANSTÄLLNING AV DATA

Planområdets totalyta	= 7,6 ha
därav gatumark (inklusive järnvägsområde)	= 0,6 ha
därav torgmark	= 0,4 ha
därav kvartersmark (inkl x och z-områden)	= 3,2 ha
därav park	= 3,3 ha
Planförslagets våningsyta för nybebyggelse	= 54.500 kvm BTA
För bostadsändamål	= 30.000 kvm BTA
För kommersiellt ändamål	= 24.500 kvm BTA
Antal nya lägenheter	= ca 250 st
Antal nya parkeringsplatser	= ca 160 st

Anders Malm

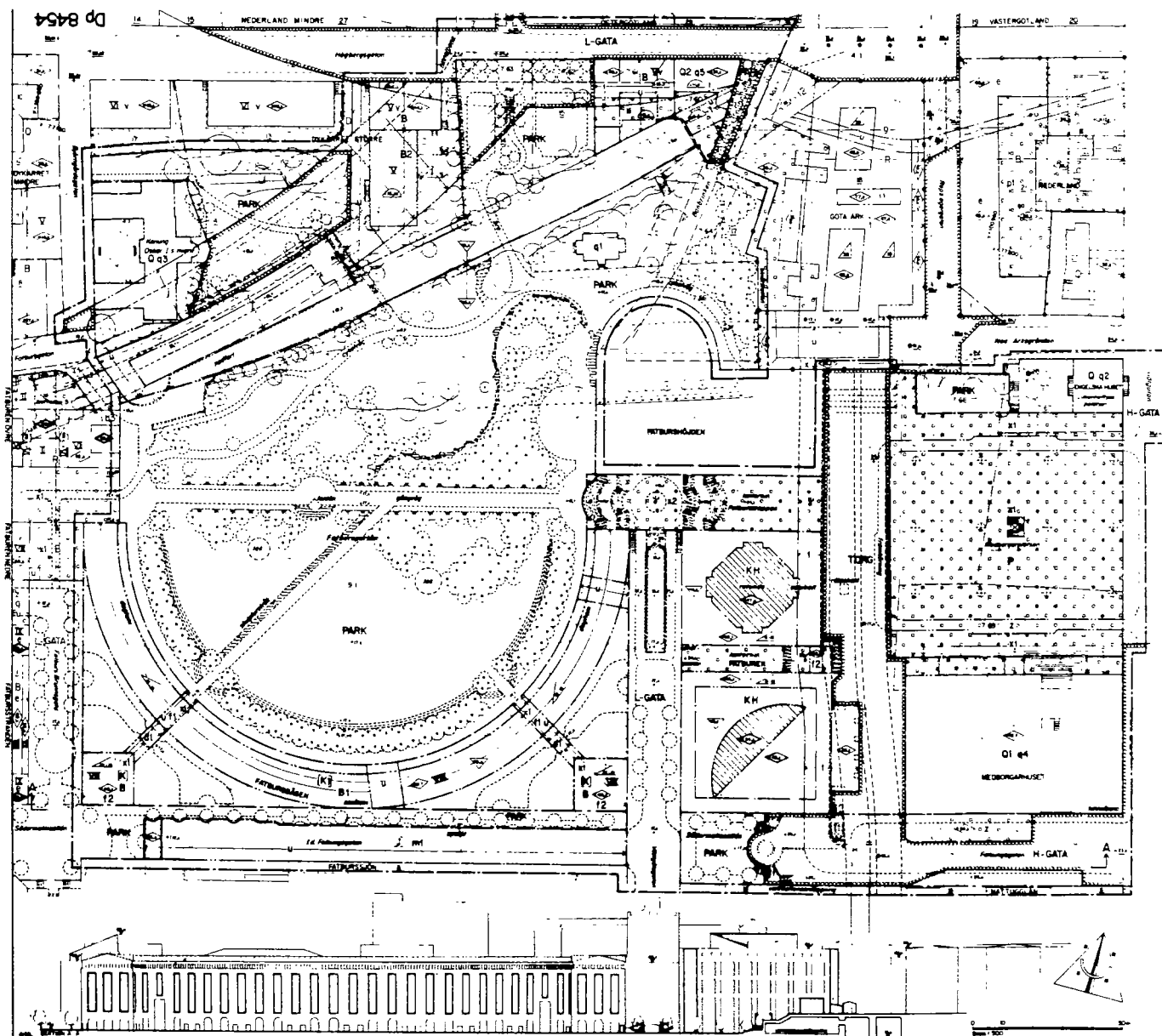
Jan Inghe

Vidimeras



ILLUSTRATIONER

Planförslaget Dp 8454.



Axionometriskt perspektiv. Schematisk illustration.

